

YARAPRAXAIR

Propangass

Råd og regler ved bruk av propangass

Råd og regler ved bruk av propangass

Produktbeskrivelse

Propan er et hydrokarbonprodukt med kjemisk formel C_3H_8 . Den tilhører samme gruppe som f.eks. bensin og parafin, men har en annen karakter enn disse ved at den i vanlig bruk opptrer som gass.

Egenskaper

- Propangass er fargeløs.
- Propangass er luktfri. Den er derfor tilsatt et luktestoff slik at man kan oppdage om det er lekkasje.
- Propangass er ikke giftig. For store konsentrasjoner i luft kan imidlertid medføre kvelingsfare på grunn av at den fortrenger luften.
- Propangass er tyngre enn luft.
- Propan er meget brennbart.

Propan i flaske

Propan oppbevares i en flaske hvor ca. 80% av volumet består av propan i væskeform, mens de resterende 20% er gass som ligger øverst i flasken. I normal romtemperatur, vil gassen i flasken ha et trykk på ca. 8 bar. Når det brukes propan fra flasken, er det gassen som forbrukes. Etterhvert som dette skjer, vil trykket i flasken avta og væsken begynner å fordampe ("koke") slik at mer propangass fyller seg i rommet øverst.

Det er omgivelsestemperaturen som får denne fordampingen til å skje. Trykket i flasken avtar ved synkende omgivelsestemperatur, og vil være null ved $-42\text{ }^\circ\text{C}$. Tilsvarende vil økende temperatur gi økt trykk i flasken. For å hindre at trykket blir for stort i flasken, har den en sikkerhetsventil som vil slippe ut gass om trykket kommer opp i ca. 25 bar. Sikkerhetsventilen sørger for at flasketrykket holder seg på ca. 25 bar. En slik hendelse gir fare for antennelse hvis det er tennkilder i nærheten.

Råd og regler

- En propanflaske må alltid transporteres og lagres stående.
- En propanflaske som ikke er i bruk, skal ha stengt ventil og være frakoblet.
- En propanflaske skal sikres mot direkte sollys og sterk varme.
- En propanflaske skal ikke lagres på loft, under terrengnivå (kjeller) eller under dekk i båt.
- Vær på vakt mot gasslekkasjer. Luft godt ut hvis gasslukt merkes.
- Finn eventuelle gasslekkasjer snarest mulig. Bruk konsentrert såpevann og pensle på skjøter, slanger etc. Når gasstrykk settes på, vil det danne seg såpebobler der lekkasjen er.
- Bruk godkjente propanslanger. Plastslanger er forbudt. Propanslangen bør byttes hvert 3. år
- Hold alltid en tent fyrstikk klar når apparatkranen åpnes. Steng for gassen når apparatet ikke er i bruk.
- Steng for gassen hvis det oppstår brann i nærheten av flasken, kople fra og bring flasken i sikkerhet.
- Hold apparat og flaske i god stand, la forhandleren reparere skader.
- Bruk alltid regulator (påtrykksventil).
- Studer anvisning for montering og bruk før apparatet tas i bruk.

Lagringsmengder

(Ref. Lov av 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer)

- I boenhet: 5 liter (2 kg). I husholdning kan det likevel oppbevares inntil 55 liter (22 kg) propangass til koking, belysning eller lignende.
- I lagerhus, skur, båthus, garasje e.l., som ligger i boligstrøk, kan det oppbevares inntil 45 liter (18 kg).
- I campingvogn kan det oppbevares inntil 2 x 11 kg flasker.

Egenkontroll av flasker

Vi anbefaler egenkontroll av alle flasker. Ventilpakninger, over tid, kan få sprekkdannelser om vil føre til propanlekkasje. Sjekk din egen flaske, eller be din lokale gassforhandler om å sjekke dette. Dette gjelder spesielt flasker som står urørt over lengre tid.

Defekt/sprukket ventilpakning

Flasketype (S=stål / K=compositt)	Ventiltype	Innhold (kg)	Diameter (cm)	Høyde (cm)
Fritid: 5 kg S	Påtrykksventil	5	30	45
11 kg S	Påtrykksventil	11	30	60
5 kg K	Påtrykksventil	5	30	39
10 kg K	Påtrykksventil	10	30	59
Industri: 2 kg S	Industriventil	2	21,5	22
6 kg S	Industriventil	6	30	45
11 kg S	Industriventil	11	30	60
17 kg S	Industriventil	17	30	82
33 kg S	Industriventil	33	30	140